

Kuntalaisaloite: Uskonnollisesti sitouttavien tilaisuuksien poistaminen varhaiskasvatuksesta ja perusopetuksesta

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta 13.10.2026
165/12.00.02/2026

Valmistelija

Kasvatus- ja opetusjohtaja Aarne Ylipiha, puh. 040 483 3732

aarne.ylipiha@iitti.fi

litin kunnalle on osoitettu 11.5.2026 Kuntalaisaloite.fi -palvelussa julkaistu kuntalaisaloite otsikolla uskonnollisesti sitouttavien tilaisuuksien poistaminen varhaiskasvatuksesta ja perusopetuksesta. Kuntalaisaloitteessa esitetään, että litin kunta linjaisi, ettei varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen työaikana järjestetä uskonnollisia tilaisuuksia tai toimituksia. Aloitteessa viitataan Opetushallituksen ohjeeseen, jonka mukaan opetuksen järjestäjä voi päättää, ettei työaikana järjestetä uskonnollisia tilaisuuksia tai toimituksia. Aloitetta perustellaan yhdenvertaisuudella, katsomuksellisella neutraliteetilla, yksityisyyden suojalla sekä toiminnan resurssitehokkuudella. Aloitteen mukaan yksittäisillä kouluilla, päiväkodeilla tai niiden johdolla ei käytännössä ole riittäviä edellytyksiä ratkaista asiaa yhdenmukaisesti ilman kunnan selkeää ohjausta ja tukea. Aloite ei rajoita perheiden tai uskonnollisten yhteisöjen oikeutta järjestää uskonnollista toimintaa, vaan koskee ainoastaan kunnan järjestämää yhteistä toimintaa työaikana kouluissa ja päiväkodeissa.

Perustuslain 11 §:ssä turvataan uskonnon ja omantunnon vapaus. Säännös suojaa sekä oikeutta olla osallistumatta uskonnon harjoittamiseen että oikeutta harjoittaa uskontoa. Opetushallituksen voimassa olevien ohjeiden mukaan opetuksen järjestäjä voi järjestää uskonnollisia tilaisuuksia ja toimituksia osana toimintakautta. Osallistuminen niihin on vapaaehtoista, eikä ketään voida velvoittaa osallistumaan vakaumuksensa vastaisesti. Uskonnollisten tilaisuuksien rinnalla tulee järjestää vaihtoehtoista toimintaa, josta tiedotetaan huoltajille asianmukaisesti.

litin kunnan kasvun ja oppimisen palvelualueen johtoryhmä on käsitellyt aloitetta kokouksessaan 18.5.2026 ja todennut, että litin kunnan varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa noudatetaan Opetushallituksen antamia ohjeita uskonnollisten tilaisuuksien, yhteisten juhlien ja vaihtoehtoisen toiminnan järjestämisestä. Toiminnan suunnittelussa huomioidaan lasten ja oppilaiden yhdenvertainen kohtelu, uskonnonvapaus sekä huoltajien tiedonsaanti. Kunnan päiväkotiyksiköiden toimintasuunnitelmissa sekä esi- ja perusopetuksen lukuvuosisuunnitelmissa kuvataan yksiköittäin mahdolliset uskonnollisiksi tilaisuuksiksi luokiteltavat tapahtumat, jotka toteutetaan aina vapaaehtoisuuteen perustuen ja vaihtoehtoinen toiminta turvaten sekä huoltajille asianmukaisesti tiedottaen.

Lautakunta toteaa, että voimassa oleva lainsäädäntö ja Opetushallituksen ohjeistus mahdollistavat nykyisen toimintatavan. Kunta katsoo, että uskonnonvapaus, yhdenvertaisuus sekä vaihtoehtoisen toiminnan järjestämistä koskevat velvoitteet voidaan toteuttaa nykykäytännön mukaisesti ilman erillistä linjausta, jolla uskonnolliset tilaisuudet poistettaisiin kokonaan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen työajalta.

Esittelijä

Kasvatus- ja opetusjohtaja Aarne Ylipiha

Päätösehdotus

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta antaa edellä olevan vastauksen kuntalaisaloitteeseen ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös